

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA. W Sosnowcu bez odnoszenia do domu kwartalnie Mk. 400, miesięcznie 1,35 z odnośnikiem do domu oraz w kantorach i księgarniach kwartalnie 4,80, miesięcznie 1,60. Poczta w okupacji Niemieckiej kwartalnie 4,50 miesięcznie 1,50. Poczta w okupacji Austriackiej kwartalnie 5,00 miesięcznie 1,65.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce przed tekstem Mk. 1,50, po tekście III str. 65 fen. Nadesłane w tekście Mk. 1,75. Zwyczajne ogłoszenia za wiersz petitowy na IV stronie 45 fen. drobne ogłoszenia za wiersz 8 fenigów.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Dęblńska Nr 7.

Adres dla depezy: „KURJER” — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej rano.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują nadto wszystkie kantory ogłoszeń, księgarnie, — agentury w kraju i zagranicą. —

S. p.

Marjan Szczepański

Urzędnik Towarzystwa Akcyjnego Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza w Sosnowcu.

Po krótkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zasnął w Bogu dnia 20 listopada, przeżywszy lat 25.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi z domu przy ul. Wodnej w piątek 23 b. m. o godz. 8-ej rano

W zmarłym utraciliśmy uczciwego i sumiennego pracownika i dobrego kolegę, którego pamięć pozostanie zawsze w sercach naszych.

Zarząd Przymusowy i współpracownicy zakładów
Tow. Akcyjnego Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza w Sosnowcu.

kulturze zachodniej zmierzać będzie z obu mocarstwami centralnymi ku wspólnym celom politycznym i ekonomicznym,

Korzystamy z tej sposobności, ażeby Waszą Cesarską Mość wraz z nami opiece Boskiej polecić.

Aleksander Kakowski,
Arcybiskup,
Józef Ostrowski,
Zdzisław Lubomirski.

Warszawa, d. 27 października 1917 r.

Rada Regencyjna.

Biuro W. A. T. komunikuje:
Najwyższe pismo odręczne J. C. M. Cesarza niemieckiego w odpowiedzi na pismo notyfikacyjne Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego z dnia 27-go października 1917 r. doręczone zostało w dniu 20-ylistopada 1917 r. po południu Radzie Regencyjnej Królestwa Polskiego, za pośrednictwem J. E. hr. Hutten-Czapskiego. Podobnie Najwyższe pismo odręczne J. D. i K. Apostolskiej Mości cesarza Karola równocześnie zostało doręczone przez cesarsko-królewskiego posła v. Ugrona. Podczas uroczystego aktu wręczenia pism obecni byli: sekretarz generalny Rady Regencyjnej, ks. pralat Chelmiński i referendarz koronny Rady Regencyjnej, Jan Kucharzewski.

Pierwszy prezes ministrów polskich.

Gabinet cywilny Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego zawiadamia, że rządy mocarstw centralnych wyraziły swą zgodę na mianowanie prezydentem ministrów referendarza Jana Kucharzewskiego.

Obrady zjazdu przedstawicieli miast.

Czwarte z kolei posiedzenie odbyło się onegdaj o godz. 5 po południu, w sali Stowarzyszenia techników. Przewodniczył posiedzeniu prezes Suligowski asesorami byli sosnowiczanie pp. dr. Falkowski i Jankowski, sekretarzem p. Bystydzieński.

Pierwszy zabrał głos prof. Ludwik Krzywicki, twierdząc w swym referacie: „O organizacji statystyki miejskiej”, że niejednolitość inicjatywy i postępowania prowadzi do licznych i niedokładnych spisów. Konieczną jest centralizacja, gdy chodzi o kierownictwo; na przestrzeni wszystkich miast potrzeba jednolitości.

W sprawie tej zabierał głos dr. Al. Maciesza prezydent Płocka, który stawia wniosek, aby sprowadzić schematy statystyczne z Krakowa i ze Lwowa i zastosować je we wszystkich miastach jednostajnie.

Drugi referat wygłosił dyrektor gązowni lubelskiej, p. F. Bańkowski p.

Odpowiedź Monarchów.

Biuro W. A. T. komunikuje:

Najwyższe pismo odręczne J. C. M. Cesarza niemieckiego w odpowiedzi na pismo notyfikacyjne Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego z dnia 27-go października 1917 r. doręczone zostało w dniu 20-ylistopada 1917 r. po południu Radzie Regencyjnej Królestwa Polskiego za pośrednictwem J. E. hr. Hutten-Czapskiego; podobnie Najwyższe pismo odręczne J. C. i K. Apostolskiej Mości cesarza Karola równocześnie zostało doręczone przez cesarsko-królewskiego posła v. Ugrona. Podczas uroczystego aktu wręczenia pism obecni byli: sekretarz generalny Rady Regencyjnej, ks. pralat Chelmiński i referendarz koronny Rady Regencyjnej, Jan Kucharzewski.

Pismo odręczne J. C. M. Cesarza niemieckiego ma brzmienie następujące:

Do
Wysockiej Rady Regencyjnej
Królestwa Polskiego.

Ze szczerem zadowoleniem przyjmuję do wiadomości pismo odręczne, którym Polska Rada Regencyjna zawiadomiła Mnie o objęciu „Swego urzędu.

Głos polskiego narodu wskazał Was, Dostojni Panowie, jako najbardziej powołanych do piastowania najwyższej godności w nowym Państwie Polskiem, a Mój Najdostojniejszy Sprzymierzeniec i Ja chętnie dokonaliśmy na wniosek Komisji Przejściowej Tymczasowej Rady Stanu powołania Panów na Regentów Królestwa Polskiego.

Oświadczenia, złożone w piśmie Mnie wystosowanemu, dowodzą, że zdajecie sobie, Panowie, w całej pełni sprawę z wielkich obowiązków i zadań, jakie Polska stawia pierwszym

przedstawicielom swej władzy państwowej. Niemniej świadomi jesteście Panowie konieczności dalszego budowania Polski na stworzonych dla Niej nowych podwalinach i dalszemu temu niedwuznacznemu wyraz, wskazując akty z 5-go listopada 1916 i z 12 września 1917 r., jako podstawy dalszej swej działalności. Uroczystemu uznaniu przez Panów tych doniosłych aktów państwowych ufem najzupełniej i wiem, że Wysoka Rada Regencyjna pozostanie zawsze wierna wytycznym, które zakresliła sobie sama w piśmie do Mnie wystosowanym. Podzielałam przekonanie Pańskie że na gruncie łączności z państwami centralnymi dane są warunki bytu, zapewniające Państwu Polskiemu bogaty rozkwit, a obywatelom jego dobrodziejstwa polki, kultury i dobrobytu i żywię nadzieję, że Polska powołana jest do tego, by w powolnym z własnego postanowienia płynącym połączeniu z potężnymi mocarstwami sąsiednimi wejść w nowy okres wielkości państwowej i tak stać się dla Europy ważnym czynnikiem rozwoju w duchu ideałów kultury zachodniej.

Witam więc Panów serdecznie w nowej godności i życzę Panom owocnej działalności dla dobra zmartwychwstałego narodu polskiego. Błogosławieństwo Wzzechmocnego niechaj towarzyszy Waszej pracy,

Wielka Kwatera Główna, dnia 17 listopada 1917 r.

Wilhelm I. R.

Pismo notyfikacyjne Rady Regencyjnej do Cesarza niemieckiego brzmi jak następuje:

Wasza Cesarska
i Królewska Mość!

Uznani pismem odręcznym Waszej Cesarskiej i Królewskiej Mości z dn. 14 października 1917 r., my, członkowie Rady Regencyjnej Kró-

lestwa Polskiego, ustanowionej potętem z dn. 12 września 1917 r. oznajmiamy, iż wstępujemy w sprawowanie najwyższej władzy państwowej.

Złożyliśmy uroczystą przysięgę w Królewskiej Katedrze św. Jana, że będziemy sprawować rządy dla dobra powszechnego, ugruntowania niepodległości, potęgi, sławy, wolności i szczęścia Ojczyzny Polskiej dla zachowania zgody i spokoju między obywatelami Kraju, ceniąc ponad życie i widoki osobiste pomysłność powszechną i ślubowaliśmy rządy oddać w ręce króla lub regenta państwa polskiego.

Chcemy prowadzić naród ku jego państwowej niepodległości na podstawie aktów, wydanych przez waszą Cesarską i Królewską Mość w pamiętnych dniach 5 listopada 1915 r. i 12 września 1917 r. Na tym gruncie stajemy z lojalnością godną powagi i wielkości dziejowej chwili, godną dobrej sławy polskiego narodu,

W charakterze członków Rady Regencyjnej uważamy, iż z aktów wypływające logicznie konsekwencje są miarodajne dla naszego stanowiska politycznego.

Jako Rada Regencyjna powstającego niepodległego państwa polskiego i powołani przedstawiciele narodu składamy Waszej Cesarskiej i Królewskiej Mości wyrazy czci i głębokiej wdzięczności za wydanie aktów 5 listopada 1916 r. i 12 września 1917 r.

Przy tem oświadczeniu powołujemy się na życzliwe myśli i zamiary, którym Wasza Cesarska i Królewska Mość dała wyraz w Najwyższym Piśmie odręcznym z dn. 12 września 1917 r.

Oczekujemy, że naród polski w dalszym rozwoju wydarzeń dziejowych, oparty na własnej sile zbrojnej i na własnym interesie narodowym, oraz na podstawie łączności w

t.: „Gazownie w miastach, jako źródło bogactwa narodowego”. Referat ten, znany już słuchaczom ze Zjazdu Techników, Zjazdu przemysłowców hodowlanych i t. d., pełen ciałych kolumn cyfr, wogóle nieco przydługą, znużył niektórych słuchaczy, wśród innych wywołał dyskusję. Przemawiali pp.: Nowicki, wzywający do wyzbawienia Piotrkowa z niewoli Augsburskiej, która sprawiła że z 370 latarni pali się tylko 20 i to do godz. 11-ej; prezes Rady Miejskiej Tomaszowa Rawskiego, p. Kowalczewskiego, popierający poprzednika; wiceprezydent m. Krakowa, inż. Rolle, który rzuca, między innymi, myśl wydawania specjalnego pisma dla miast na co odpowiada dr. J. Zawadzki pismo takie lada dzień zacznie wychodzić. Na tem posiedzenie zamknięto.

Dzień trzeci.

Piąte posiedzenie zjazdu odbyło się w środę o godz. 10 i pół rano w sali Rady miejskiej. Przewodniczył dr. Józef Zawadzki. Asesorami byli pp.: Mroczkowski i dr. Falskowski.

Po otwarciu obrad wezwano, aby uwierzytelnieni przez swe miasta delegaci składali podpisy na dowód przystąpienia do Związku.

Referat pierwszy wygłosił sędzia Stanisław Patek: „O stosunku Rady miejskiej do magistratu”. Mówca na wstępie dał charakterystykę władzy państwowej, rządowej i samorządowej wyjaśnił ich wzajemny stosunek rozwojowy, tarcia oraz stopniowy, dokonywany w drodze ewolucji, podział władzy z rozszerzaniem się zakresu władzy samorządowej.

Następnie przeszedł referent do charakterystyki dwu organów władzy samorządowej rad miejskich i magistratów. Wybór ludzi do obu tych organów streszcza w zasadzie: jakie jest społeczeństwo, taka jest rada miejska, jaka rada miejska—taki magistrat. W wyborze ludzi do magistratów nie należy się kłopotować żadnymi ubocznymi względami: trzeba wybierać najlepszych.

Po tym referacie następuje przerwa w obradach.

Drugi referat wygłosił radny Leon Berenson mówił o wewnętrznej organizacji rad miejskich, streszczając swe wywody w trzech następujących:

Rady winny dążyć, aby wszystkie ważniejsze sprawy były rozważane w odpowiednich komisjach, jako pomocniczych organach naczelnego ciała samorządowego, koniecznych dla prawidłowego rozwoju pracy municipalnej.

Składanie petycji do rad miejskich należy do praw obywateli. Rady miejskie są uprawnione do nakładania kar na radnych, nie dopełniających swych obowiązków. Rady miejskie, jako organa kontrolujące, winny wykonywać to prawo za pośrednictwem specjalnej komisji radzieckiej.

Dalszy ciąg sprawozdania zamieścimy w jutrzejszym numerze.

Prasa węgierska o Polsce.

Dyskusja na temat przyszłości Polski na razie przycichła. W parlamencie oświadczenia prezydenta ministrów dr. Seidlera przyczyniły się do uspokojenia wzburzonych umysłów, zaś w prasie odzywają się jeszcze tylko nieliczne głosy niby ostatnie strzały dogorywającej bitwy. Natomiast teraz dopiero rozpisana się o tej sprawie prasa węgierska, przyczem stwierdzić wypada, że większość prasy zajmuje stanowisko dla Polaków życzliwe.

Na uwagę zasługuje w pierwszym rzędzie artykuł organu rządowego „Peteti Hirlap”, który oświadcza, że Węgry godzą się na koncepcję austro-węgiersko-polskiego związku państw, o ile otrzymają gwarancję, że pod względem gospodarczym i wojskowym nie znajdują się w gorszym niż Polacy położeniu. Na podobny ton nastrojona jest niemal cała prasa węgierska, chociaż oczywiście nie brak także protestów przeciwko „mieszaniu się obcych żywiołów do spraw wewnętrznie węgierskich”. Protesty te skierowane są przede wszystkim pod adresem czeskim i w gruncie rzeczy nie pozostają w żadnym ścisłym związku z właściwą kwestją polską.

Bądź co bądź zdaje się, że wśród stronnictw węgierskich projekt, który służy za podstawę toczącym się między Austro-Węgrami a Niemcami rokowaniami, więcej znalazł przyjaciół niż w parlamencie austriackim.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW.) Dowódca donoszą dnia 20 listopada 1917.

Wschodni teren walk.

Nie wydarzyły się znaczniejsze wypadki wojenne.

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu księcia Ruprechta.

We Flandrii ogień ożywił się od południa pod Dixmuiden i na linii od lasu Houtboulst do Becelaere. Pomiedzy Poelkapelle a Paschendaele ogień utrzymany był i przez dzień wczorajszy w wielkim napięciu.

Na froncie Artois po wzmocnionej działalności ogniowej nastąpiły w wielu miejscach natarcia oddziałów wywiadowczych, z których wszystkie odparto.

Pomiedzy Arras St. Quentin silna walka artyleryjska poprzedziła ataki angielski, których główny napór skierowany był przeciwko drogom, prowadzącym z Bapaume i Peronne do Cambr. Podczas gdy atak ten miał na celu złamanie naszych pozycji w kierunku na Cambrai ataki uboczne, wykonane na północ i na południe pod Riencourt i Venthuille zmierzały do ograniczonych warunkami lokalnymi celów.

Pomiedzy Fontaine les Croisilles a Riencourt przeciwnik nie zdołał przedostać się poza naszą linię. Na głównym terenie ataku udało się nieprzyjacielowi, walczącemu pod osłoną licznych samochodów pancernych, zdobyć nieco terenu. Rezerwy nasze odparły atak na liniach tylnych.

Miejscowości, położone w pasie walk, m. in. Graucourt i Marcoing, dostały się w ręce wroga. Przepadły częściowe materiały, nagromadzone na pozycjach.

Atak angielski, wykonany na południe od Venthuille w sile jednej brygady, załamał się wśród ciężkich strat.

Pod St. Quentin i na południe od tej miejscowości chwilara wzmagał się ogień armat i miotaczy min. Atak francuski wykonany wieczorem na północ od Alincourt, został odparty.

Silny ogień na odcinkach walki utrzymał się do północy, poczem zelżał. Dzisiaj rano rozpoczął się znowu z wielką siłą pod Riencourt

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Wzmocniona działalność bojowa na północy - zachód od Pinon i na wschód od Craonne.

Na wschodnim brzegu Mozy, po odparciu ataku francuskiego, wykonanego w godzinach rannych w lesie Chaume, ogień nie potęgował się przez cały dzień.

Front macedoński.

Nie wydarzyły się znaczniejsze wypadki wojenne.

Włoski teren walk.

Położenie niezmiennione.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Wilson a Lloyd George.

HAGA. „Handelsblad” donosi z Londynu, że depesze Wilsona do pułkownika House i generała Parshinga, w kwestji wzięcia przez nich udziału w radzie wojennej koalicji, uważane są za wielki sukces Lloyd George'a wysłane zostały specjalnie w celu wytworzenia odpowiedniego nastroju na posiedzeniu Izby Gmin. Tej okoliczności zawdzięcza Lloyd George, że Izba

nie zmusiła go do podania się do dymisji.

Ameryka a Japonja.

BERLIN. Na równi z innymi dziennikami państw neutralnych „Journal de Genève” omawia także zerwanie rokowań pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Japonją w sprawie dostarczenia przez Japonję okrętów Ameryce i uważa to za zwrot poważny. Przyczyną zerwania rokowań „Journal de Genève” szuka w silnym oporze Japonji w sprawie chińskiej.

Koszta przewozu wojsk amerykańskich.

Wychodząca w Bazylei „Neue Korrespondenz” w doniesieniu z Nowego Jorku podaje plan przewozu wojsk amerykańskich do Europy.

Do skutecznienia tego zadania służyć będzie ogółem 86 zarekwirowanych okrętów amerykańskich, nadto zajęte przez rząd statki niemieckie (w liczbie 16) i pomocnicza floty państw neutralnych.

Na koszt przewozu przyznał kongres 22 mil. 490 tys. dolarów. Statki niemieckie o pojemności 279 tys. ton przewiozą na jeden raz przeszło 58 tysięcy żołnierzy.

Buchanan pozostaje.

HAGA. (B T W). Biuro Reutersa donosi: Wbrew rozpowszechnionym w prasie neutralnej i nieprzyjacielskiej pogłoskom, jakoby ambasador Wielkiej Brytanji w Petersburgu, zamierzał opuścić stolicę Rosji, ze strony rządowej komunikują nam, iż sir Buchanan pozostaje nadal na swem stanowisku.

W Petersburgu.

KOPENHAGA 21 listopada. (WAT). Jak donoszą do „Berlinske Tidende” z Haparandy, podróżni, którzy tam przybyli wczoraj z Petersburga, opowiadają, że w stolicy rozpowszechniona jest pogłoska, jakoby Kierenski w Pakowie popełnił samobójstwo z rozpaczy wskutek sytuacji w Rosji. Ci sami podróżni opowiadają, że w ciągu 10-ciu dni Petersburg będzie do reszty ogłoszony, oraz, że lada chwila należy spodziewać się odjazdu z Petersburga ambasadorów koalicji.

Samodzielność narodów Rosji.

KOPENHAGA. (BTW). Z szeregu depesz, otrzymanych z Haparandy, widać, że rada bolszewicka proklamowała prawo różnych narodów zamieszkujących Rosję, do oderwania się od niej i ogłoszenia swej samodzielności. Ukraina już ogłosiła swą niezawisłość.

„Zwiastuny pokoju”.

SZTOKHOLM. „Russkoje Słowo” donosi w zatytułowanej, jak wyżej depeszy z Odessy, co następuje:

W koszarach załogi miejscowej odbyło się zebranie organizacji rewolucyjnych na które przybyli delegaci z frontu, oraz ze wszystkich wielkich środowisk militarnych, jak Kijów, Moskwa i Petersburg.

Delegaci ci zarządzali głosu poza koleją i wnieśli rezolucję, która kończy się dosłownie słowami następującymi:

„Uprowadzamy, że w razie ostatecznym, żołnierze sami zawrą zawieszenie broni, zorganizowawszy się uprzednio na możliwie największym odcinku frontu”.

Gdy rezolucję tę zebrani powitali burzliwymi oklaskami, jeden z delegatów oświadczył:

„Zakomunikuję żołnierzom na froncie, że mogą liczyć na to, iż na tyłach swych armja znajdzie poparcie dążeń pokojowych”.

Groźne położenie.

BERN. 21 listopada, (BTW.) Rzymska „Tribuna” określa położenie militarne Włoch jako groźne i przygotowała opinię publiczną do oddania linii Piave ze względów strategicznych.

D'Annunzio znikł.

GENEWA, 21 listopada. (BTW.) „Figaro” donosi, że według głosów

prawy włoskiej znikł od 9 dni Gabriel d'Annunzio. Niektórzy obawiają się, że wpadł on w ręce nieprzyjacielskie.

Biskupi francuscy o nocis papieskiej.

BERLIN. Z Lugano donoszą do „Vossische Ztg.”: „W odpowiedzi na agitację przeciwkościelną, wszczętą obecnie w prasie francuskiej pod kierunkiem paryskiego „Matina”, a skierowaną głównie przeciwko arcybiskupowi lugańskiemu, kardynałowi Maurinowi, kardynał ogłosił list, w którym broni przychylnego stanowiska, zajętego w ostatnim swym liście pasterskim, względem odezw pokojowej Papieża. To samo uczynił arcybiskup bordski, Landrieux który w liście pasterskim, ogłoszonym po niedawnej podróży do Rzymu, a którego powtórzenia w całości zabroniła dziennikom katolickim cenzura francuska, staje po stronie odezw pokojowej Papieża i wzywa Francję do ścisłej łączności z Papieżem, życzącym jaknajlepiej Francji”.

Szpiegostwo francuskie w Szwecji.

SZTOKHOLM. W związku ze skazaniem trzech kupców szwedzkich, Loefvinga, Berglunda i Sjödna, za szpiegostwo, „Aftonbladet” pisze:

To, co zrobili skazańcy, jest tylko epizodem w szeroko rozgałęzionej akcji szpiegowskiej koalicji, skierowanej zarówno przeciwko jej nieprzyjaciółom jak i przeciwko Szwecji.

Akcją tą kierują dwaj oficerowie francuscy, Camille Wolff i Talomba, zamieszkali od dłuższego czasu w Sztokholmie. Nici tej afery zbiegają się w tutejszem i kopenhaskim poselstwie francuskim.

Manifestacje we Francji.

GENEWA. (BTW.) Donoszą tu z Lugdunu, że w ciągu ostatnich dni kilku odbywały się tam tłumne manifestacje o charakterze pokojowym i przeciw militarystom. W całej południowej Francji odbywały się manifestacje przeciwwojenne, wywołane drożyzną i brakiem artykułów potrzeby.

Clemenceau.

Ster rządów Francji ujął nowy prezydent gabinetu ministrów Clemenceau. Program polityczny jego streszcza się ma w dwu punktach: Wojna do upadłego i szybki wymiar sprawiedliwości na zdrajców i wichrzycieli dążących do pokoju. Popierają go stronnictwa zachowawcze, które już dawno wołały o męta silnej ręki na czele rządu. Zwalczają radykali i socjaliści. Czy długo utrzyma się przy władzy—zależy od tego, o ile przy swym programie skupi większość przedstawicieli narodu.

Premier liczy 70 lat, wiek jednak nie osłabił jego energii i żelaznej woli, czego dowiódł zwalczając swoich przeciwników politycznych, którzy według niego nie umieli zorganizować sił narodu do zwycięskiej walki. Nie przypuszczają, aby Clemenceau będąc przyjacielem Anglii dał się jej prowadzić w zupełności, owszem spodziewają się, że w polityce będzie miał zawsze na oku w pierwszej linii interesy kraju zachowawcze i reakcyjne.

Wczoraj w izbie poselskiej Clemenceau w publicznej mowie, oczekiwanej z dużym napięciem, miał zeznawać 40 miesięczny bilans wojny i ujawnić swój program polityczny.

Sprawa polska

BERLIN. (B T W). Pod tym tytułem pisze „Ber. Tag”: Komisja główna parlamentu, która rozpoczyna w dniu 28 b. m. swe posiedzenia, zajmować się będzie ze szczególną uwagą sprawą polską.

Z dnia na dzień.

Jubileusz kanonizacji Św. Józefata.

W dn. 18 b. m. w kościele OO. Bazylianów w Warszawie, obchodzone uroczyste półwiekowe jubileusz kanonizacji św. Józefata (Kunczewicza) męczennika Unii, arcybiskupa połockiego, którego w 1867 r. Papię Pius IX zaliczył w poczet świętych. Rząd rosyjski wzbraniał surowo oddawania publicznej cześci umęczonemu przez schizmatyków za Wiare św. Patronowi Unii, którego relikwie znajdujące się poprzednio w Białej Podlaskiej, były starannie ukryte. Obecnie sprowadzono je do Warszawy i podczas wczorajszej uroczystości oddawano im cześć w kościele bazylikańskim, gdzie się odprawiało odpustowe nabożeństwo według dwóch obrządków.

* Na cześć Kościuszki w Londynie. Jak donoszą dzienniki szwajcarskie, w Londynie w jednej z największych sal w mieście, w Kingway hall odbyła się uroczystość Kościuszkowska, zorganizowana przez komitet zawiązany przez wybitnych przedstawicieli społeczeństwa angielskiego. Do komitetu tego należeli: prymas Anglii arcybiskup Canterbury, kardynał Barne, lordowie Gladston, Bryce, Eversley (autor książki „The partition of Poland”), Asquith, Winston, Churchill i inni. Jako członkowie honorowi powołani zostali do komitetu Polacy: Aleks. Lednicki i znany historyk prof. Sz. Askenazy. Obchód zgromadził kilka tysięcy osób.

* Wybory do sejmików. Z Radomia donoszą: Obwieszczenie o wyborach do sejmików powiatowych zaznacza między innymi, że uprawnionym do wyborów w grupie najwyższej opodatkowanych jest każdy kto w czasie rozpisania w powiecie radomskim:

1) posiada własność ziemską o obzarze co najmniej 150 morgów polskich, albo 2) dzierżawi grunta o obzarze co najmniej 300 morgów polskich, albo, 3) posiada dom mieszkalny, przedstawiający na podstawie oszacowania dla celów ubezpieczenia od ognia wartość co najmniej 30,000 rubli lub, 4) prowadzi przedsiębiorstwo przemysłowe lub fabryczne ze stałą siedzibą, w którym pracuje stale co najmniej 100 robotników; w końcu 5) kto ma przepisany patent przemysłowy 1—4 klasy, względnie patent handlowy 1 lub 2 kl. Miasto Radom stanowi osobną grupę wyborczą.

* Żydowska Rada Najwyższa. Na posiedzeniu komisji żydowskiej b. Rady Stanu rozważano świeżo — podług „J. Wort” sprawę utworzenia żydowskiej Rady Najwyższej. Komisja doszła do wniosku, że Rada taka jest potrzebna jako centralna reprezentacja żydowska. Komisja orzekła dalej, że ta najwyższa instytucja żydowska powinna się nazywać tylko „Rada żydowska” a nie „Rada Najwyższa”, oraz że nie powinna mieć charakteru specjalnie narodowego, lecz czysto religijny charakter w zakresie kompetencji odnowionej organizacji gminnej.

Z Koła przyjaciół nauk politycznych.

Od Sekretariatu Koła Przyjaciół Nauk Politycznych otrzymujemy komunikat następujący:

W Sekcji Ekonomicznej Koła wygłoszone będą następujące referaty:

- 1) Uwagi wstępne o bankach emisyjnych — przez prof. Kostaneckiego.
 - 2) „O kontroli gospodarstwa publicznego” — przez prof. J. Michalskiego.
 - 3) „O rozrachunkach między państwowych, jakie oczekują rząd polski” — przez K. Olszowskiego.
 - 4) „O likwidacji serwitutów włościańskich” — przez K. Olszowskiego.
 - 5) „O rewizji ustawodawstwa włościańskiego” — przez K. Olszowskiego.
 - 6) „Inwentaryzacja majątku skarbowego Królestwa Polskiego — jej cel i znaczenie” — przez K. Olszowskiego.
 - 7) „O majątkach skonfiskowanych” — przez K. Olszowskiego.
 - 8) „O sanacji stosunków walutowych w Królestwie Polakiem” — przez Dyrektora St. Karłowskiego.
 - 9) „Obdłużenie przemysłu Królestwa Polskiego” — przez H. Strasburgera.
 - 10) „O pewnych zadaniach organizacyjnych przemysłu polskiego” — przez d-ra H. Tenenbauma.
 - 11) „Rubel i marka polska” — przez D-ra W. Fajansa.
 - 12) „O stosunku państwa do szkół wojennych w Galicji” — przez d-ra Szczepeńskiego z Krakowa.
 - 13) „O obrocie handlowym między Galicją a Niemcami oraz Królestwem a Niemcami w latach 1900—1914” — przez d-ra Szczepeńskiego z Krakowa.
 - 14) Dwa odczyty „O Bankach emisyjnych” — przez Dyrektora Z. Charca.
 - a) Banki emisyjne. Historia ich powstania. Ustój obecnych Banków Emisyjnych w Europie i Ameryce.
 - b) Zadanie ekonomiczne banków emisyjnych. Czy bank państwa, czy prywatny bank emisyjny? Stosunek rządu do banku emisyjnego.
- W jakiej kolejności referaty powyższe będą wygłoszone — w tej chwili nie jest jeszcze ustalone. O terminach wygłoszenia referatów wczynione będą wzmianki w gazetach.

Z Sosnowca

Dnia 22 XI

— Posiedzenie Rady Miejskiej. Przypominamy, że jutro, w piątek, o godz. 6 i pół po poł. odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

— Wieczór u techników. W dniu 1 grudnia Stowarzyszenie techników urzędników dla swych członków, ich rodzin i zaproszonych gości tradycyjną „Barbarę”, z urozmaiconym programem. Początek o godz. 8 wieczorem. Bliższe szczegóły w zaproszeniach.

— Z komisji żywnościowej. Komisja żywnościowa RMO. podaje do wiadomości, iż jatki w ciągu miesiąca zimowych będą czynne od godz. 7 rano. Pozostałe godziny są niezmiennione.

— Z Koła Przyjaciół Nauk Politycznych. Nadesłano nam wiadomości, że w sobotę, dnia 24 listopada rb. punktualnie o godz. 6 ej wiecz. dr. Henryk Strasburger wygłosi referat pt. „Obdłużenie Przemysłu Królestwa Polskiego” według następujących:

1) Różnica między kapitałami własnymi i wypożyczonymi w przedsię-

†
s. p.

MARJANNA SUPERNAK

uczenica V-ej klasy pensji p. p. Szadkiewiczowej i Podkajowej.
Po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Bogu dnia 21 b. m. w kwiecie wieku, przeżywszy lat 16.

Eksportacja z domu przy ul. Miłowickiej obok kop. „Saturn”, do kościoła parafialnego w Czeladzi, odbędzie się dnia 23 listopada t. j. w piątek o g. 10 rano; po skończeniu nabożeństwa nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz w Czeladzi. Na smutne te obrzędy zapraszają krewni i znajomi i koleżanki pogrzebi w nieutulonym żalu

Rodzice, siostry, bracia i szwagier.

biorstwach przemysłowych. Obdłużenie Tow. A. c. prz. myślowych w Królestwie Polskiem, Austrii i Niemczech. Kapitały amortyzacyjne i obligacyjne. Stosunek kapitału obligacyjnego do kapitału własnego. Wierzytelności. 2) Wniosek: Polskie przedsiębiorstwa przemysłowe opierają się na silnych podstawach przemysłowych; zakłady przemysłowe, w szczególności średnie korzystają w zbyt szczyptych rozmiarach z pomocy kredytowej.

— Sprzedaż Tow. „hr. Renard”. „Godzina Polski” donosi, że Tow. „hr. Renard” w Sosnowcu zostało sprzedane za 15,000,000 rb. właścicielom huty „Laura” ze Śląska. W kołach zbliżonych do miarodajnego źródła podobną wiadomość uważają za niezupełnie ścisłą. Donosi również, że mają być sprzedane i zakłady Tow. Sosnowieckiego. „Godzina” przytem ubolewa, że nie nastąpił wykup tych dóbr przez państwo polskie, bo u nas wszystko kończy się na projektach — a „nasi kapitaliści drzemią”.

— Próżny alarm. Wczoraj około godziny 1-ej w nocy straż miejscowa została zaalarmowana odgłosem trąbki sygnałowej. Alarm wazczyty był wskutek luny, jaka ukazała się na północnych krańcach miasta. Po stwierdzeniu jednak, że pożar zaszedł po stronie austriackiej w pobliżu Dąbrowy — straż na miejsce wypadku nie wyjechała.

— Koncert p. Kaszowskiej. Koncert słynnej śpiewaczki p. F. Kaszowskiej odbędzie się w środę dnia 28 b. m. w sali Teatru Zimowego. Akompaniament spoczywać będzie w rękach utalentowanego kompozytora p. K. Meyerholda.

— Drugi występ artystycznego zespołu pod dyktando p. Szuczki odbędzie się jutro, we czwartek. Wystawiona będzie znakomita operetka Kalmana p. t. „Księżniczka Czardasza”.

— Zaczisze. Demostrowany w bieżącym tygodniu 5 akt. amerykański dramat p. t. „Klejnoty Madonny” z serii Worlda sprowadzony przez głównego przedstawiciela tejże firmy p. K. Wrzoska należy bezprzecznie do wysoce artystycznej i niebywalej w Sosnowcu atrakcji ekranowej. W dramacie bierze udział około 50 tysięcy osób. Przy demonstrowaniu podniosłych momentów śpiewa chór złożony z 20 osób.

Podatek od majątku a asekuracja strat wojennych.

Wydział Rejestracji Strat Wojennych nadesłał nam następujący komunikat:

— Ustawa o podatku od majątku wskazuje normy, niżej których nie może być szacowana własność ziemska, miejska i zakłady przemysłowe. Jeżeli jednak uprzytomimy sobie, jak wiele majątków przez wojnę zniszczone zo-

stało, w wielu z nich spalono budynki, wycięto lasy, zabrano inwentarze, przewrócono do góry nogami urodzajną warstwę ziemi, wiele realności miejskich w całości lub częściowo przez operacje wojenne zniszczone zostało, wiele fabryk ogolono z maszyn i z wszelkich zasobów — to stwierdzić należy, że w wielu wypadkach stosowanie ogólnej taryfy przy szacowaniu ogólnej wartości jest wprost nie do pomyslenia.

Według art. 27 ustawy o podatku majątkowym zadaniem Komisji podatkowych jest ustalenie wysokości majątku, ulegającemu opodatkowaniu. Niewątpliwie więc zniszczenia, w pojedynczych majątkach dokonane, wzięte będą pod uwagę przez Komisję podatkową. Każdy wskutek wojny uszkodowany o ile straty swoje zarejestrował, otrzymał od Komisji Szacunkowej duplikat orzeczenia, stwierdzający wysokość przez niego poniesionych strat. Ten to duplikat orzeczenia złożony być winien Komisji podatkowej w każdym wypadku, gdy miała miejsce strata wojenna i gdy wskutek tego obiekt majątkowy szacowany być winien niżej ogólnie szacowanych norm.

Zaznaczyć prócz tego należy, że według art. 34 ustawy podatkowej, naczelnik powiatu ma prawo w każdym wypadku obniżyć lub też umarzać podatek, gdy słuszność tego wymagać będzie. Zniszczenie wojenne jest tutaj niewątpliwie najwyższym wyrazem słuszności — i tutaj więc duplikat orzeczenia powinien posłużyć za podstawę do żądania obniżenia podatku lub też umorzenia.

Z Będzina.

+ Zebranie Rady rzemieślniczej. W niedzielę dnia 25 listopada o godz. 3 po południu odbędzie się ogólne zebranie Rady rzemieślniczej w gmachu Towarzystwa Kredytowego, w lokalu Komisji aprowizacyjnej. Porządek dzienny: Sprawozdanie z wyjazdu do Warszawy w sprawach rzemieślniczych, sprawa wysłania kwestonariuszy do kopalń i fabryk, sprawa czeladzi i wolne wnioski.

+ Kto temu winien? Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej po odczytaniu odmownej odpowiedzi władz okupacyjnych w sprawie posługiwania się żargonem na posiedzeniach Rady, dr. Weinzicher oświadczył, że zaszło bardzo grube nieporozumienie, bowiem

? **Erna Morena** ?

2257

KINO-TEATR

„Zaczisze”

wejście od ulicy Dęblńskiej.

Dziś i dni następne
WIELKIE
ARCYDZIEŁO EKRAŃOWE

KINO-TEATR

„Zaczisze”

wejście od ulicy Dęblńskiej.

Klejnoty Madonny

Sensacyjny dramat amerykański w 5-ciu wielkich aktach z serii Worlda. Obraz ten przewyższa widziane w Sosnowcu „SYBERYJSKIE KATORGI”. Przy demonstrowaniu podniosłych momentów przyspiewuje chór składający się z 20 osób. Orkiestra powiększona i ściśle zastosowana do treści obrazu. W powyższym dramacie przyjmuje udział 50 tysięcy osób. Dyrekcja teatru, aby uniknąć dużego tłoku, podzieliła przedstawienie na seanse co 2 godziny jeden. Wskutek olbrzymich kosztów ceny miejsc podwyższone. Passe partout nie ważne. Początek przedstawień w dni zwykłe o 5-ej, w sobotę o 4-ej, w niedzielę o 2-ej. Ostatni seans o 9. Kasa codziennie otwarta na pół godz. przed przedstawieniem.

nikt z radnych nie wątpił, że prawo nie przewiduje, by obrady toczyły się w zarządzie — widocznie więc raport do zarządu nie był ściśle referowany. Zażalenie, będący spolecznicy znajdują zawsze sposoby, aby usprawnić swe postępowanie w oczach opinii publicznej. Po długich wyjaśnieniach i przemowach sławetne zgromadzenie doszło do tego przekonania, że winien temu nieporozumieniu sekretarz, który „złe zrozumiał uchwale poprzedniego posiedzenia, mylnie ją zaprotokulował”. Jedynie pp. Pejsachson i Fajnerzy gorąco protestowali przeciw „prywatyzacji praw językowych mniejszości”. Ci przynajmniej są szczerzy!

+ Brak węgla. Komitetom zabrakło drobnego węgla tak zwanego orzechu; pozostał tylko miał w postaci błota niekwalifikującego się do użytku; miału tego kosztuje korzec marek 3,80 lecz nabywców brak. Należałoby poczynić jak najrychlej energiczne starania, celem wyprowadzenia ludności z nader przykrych sytuacji; przechowywanie kuponów węglowych w kieszeniach nie ogrzeje nikogo ani też nie uchroni od chorób powstających z przeziębienia.

+ Stan zdrowotności. Podług danych urzędowych w czasie od 4-go do 10 listopada wypadków tyfusu brzusznego było 3 i plamistego 1. Innych chorób zaraźliwych lub epidemicznych w czasie tym niezameldowano.

+ „Kościszko pod Raclawicami”. Poniedziałkowy dramat „Kościszko pod Raclawicami”, odegrany przez sosenwiecki zespół pod dyktando p. Bernatowicza cieszył się wielkim powodzeniem wśród miejscowej publiczności. Całość przedstawienia wypadła naogół udanie, szkoda jednakże że warunki techniczne małej sceny teatru „Corso” nie pozwalały wyzyskać wszystkich efektów sztuki.

+ Rozporządzenie. Funkcjonariusze policyjni otrzymali rozporządzenie ścisłego przestrzegania, aby wszelkie sklepy i miejsca sprzedaży były zamknięte w dni powszednie o godz. 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10 do 12 przed południem i od godz. 5 po południu. Przekroczenia karane będą grzywną do 1000 marek lub aresztem do trzech miesięcy.

+ Osobiste. Były dzielnicowy strażnik obywatelskiej p. Zagrodzki Władysław, który po reorganizacji tej straży na obecną policję, pełnił funkcję kontrolera posterunków policyjnych, zrezygnował z zajęć tych, otrzymawszy posadę w królewsko-polskim Sądzie pokoju.

Z Piasków.

+ Walne zebranie P. M. S. W niedzielę dnia 25-go o godzinie 2-jej popołudniu odbędzie się walne zebranie członków P. M. S. tutejszego koła. O jaknajliczniejszy udział prosi zarząd PMS.

Z Dąbrowy.

C. i L. gen.-gub. w Lublinie zatwierdziło prezydium magistratu dąbrowskiego w osobach pp. prezydenta dr. Adama Piwowara i wiceprezydentów Stanisława Gertycha i Gustawa Lewickiego. Zatwierdzenie to niewątpliwie w najbliższych dniach zostanie ogłoszone, a Rada miejska rozpocznie nereszcie urzędowanie.

Zapisujcie się do P. Macierzy Szkolnej!

Nieudana wyprawa po złote runo.

W Piotrkowie, jak donosi „Dziennik Narodowy”, jest żywo omawiana oryginalna przygoda, jaka spotkała piotrkowskich „paskarzy” w Łodzi.

Kilku aferzystów miejscowych wybrało się przed kilku dniami do Łodzi na zakupno fałszywych rubli, aby je w Piotrkowie później w kurs puścić.

Szejka ta zabrała ze sobą 45,000 prawdziwych rubli i za tę sumę zamierzała w Łodzi nabyć przynajmniej ze 100,000 fałszywych i dziurkowanych banknotów rosyjskich, aby je następnie puścić w obieg w Piotrkowie.

Po przybyciu do Łodzi członkowie spółki nawiązali natychmiast „układy” z indywiduami, które mają ruble fałszywe do dyspozycji w dowolnej ilości. W rezultacie doszło do porozumienia między obu stronami, Piotrkowscy szachrajcy złożyli 45,000 rubli w ręce pewnego żydka łódzkiego, który zobowiązał się dostarczyć im za to około 100,000 rubli fałszywych. Żydek ów jednak tak zrećźnie umiał sprawę pokierować, że został aresztowany w Łodzi w chwili, kiedy zdążył z pewną ilością fałszywych rubli dla paskarzy z Piotrkowa, którzy oczekiwali nań w hotelu.

Oczywiście cała suma 45,000 rubli, wpłacona przez piotrkowskich paskarzy na konto otrzymania w podwójnej ilości fałszywych rubli, przepadła!

Aferzyści piotrkowscy ratować się musieli szybką ucieczką z Łodzi, w obawie przed aresztowaniem. Zrzędia im mina i smutni walają się teraz po ulicach Piotrkowa.

Czy przykład ten odstraszy spekulantów innych, uprawiających lotrowskie praktyki w czasie wojny?

Z kraju

Z Włocławka. Jak donosi „Goniec Kujawski”, na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej władze nie dorozumie odmówiły zatwierdzenia budżetu, ponieważ nie zostały w nim uwzględnione w należytej mierze potrzeby władz okupacyjnych.

Wynik konkursu na marki pocztowe polskie. Warszawskie Towarzystwo Artystyczne, z upoważnienia szefa Administracji Cywilnej, rozpisало konkurs na marki pocztowe polskie.

Konkurs przyniósł szereg marek, tak wybitnie artystycznych, o rdzenie polskim pierwiastku, że wśród setek tysięcy marek pocztowych całego świata, wyróżnić się będą!

O uszkodzone marki. Z powodu wiadomości, że żydzi (zaczynają uprawiać spekulację uszkodzonymi markami na wzór dziurkowanych rubli, żydzi temu zaprzeczają w prasie żargonowej, twierdząc, że tylko włożenie nie przyjmują takich marek, bo sądzą, iż niema różnicy między uszkodzonym rublem a uszkodzoną marką.

Strajk rabinów. Dla egzaminowania kandydatów do kurji rabinicznej wyborów do gminy żydowskiej w Warszawie, wyznaczono komisję złożoną z 3 osób, do których należy kaznodzieja Poznański. Przeciw jego nominacji wystąpił żargonowy „J. Wort”, twierdząc, że to nie jest żaden talmudysta, ani rabin. Wskutek tego do komisji dotąd nie zgłosił się ani jeden kandydat.

Popłoch wśród paskarzy. Paskarstwo w Warszawie, zwłaszcza w galezy produktów żywnościowych, przechodzi obecnie „ciężki kryzys”. Ceny ciągle się chwieją i spadają. Do artyku-

łów, których ceny spadają, dochodzi obecnie kryształ. Cena jego spadła już do 800 marek za worek. Od dwóch lat nie było wypadku, żeby hurtownicy tak chcieli wyżyć się cukru, jak obecnie w obawie dalszego spadania cen.

Za funt herbaty spekulanci żądają obecnie 42 mk. 50 fen., za kilo saba-ryny 475 mk., za pud kawy 725 mk. Ceny zofędzi używanych do wyrobu kawy, spadły bardzo znacznie. Za pud, który kosztował już 18 mk, żądają obecnie 10 mk. 50 fen.

Cena maki pszennej spadła o 15 do 10 mk. na pudzie.

Jednakże ciekawe i charakterystyczne jest to, że pomimo znacznego spadku cen w kursie, detaliści żądają za wszystko cen dawnych. Ci sami detaliści w razie najdrobniejszej zwwyżki ceny hurtowej, natychmiast podwyższają ceny w sprzedaży detalicznej.

Organizacje polsko-niemieckie w Berlinie.

Powstała w Berlinie organizacja pod nazwą „T wo niemiecko-polskie”, która wzięła sobie za cel urządzenie „systematycznych pogadanek na temat stosunku obu narodów”. Berlińska „Mittel Europa” donosi obecnie, że zarząd owego T-wa tworzą następujący panowie: prof. Hans Delbrück, znany wydawca miesięcznika „Preussische Jahrbücher”, trzej poławie do parlamentu Rzeszy: bar. Rechenberg, dr. Pachnicke, dr. Südekum oraz Polacy: hr. Adam Ronikier, z Warszawy, hr. Adam Zóltowski z Księstwa i Wilhelm Feldman, bawiarz od dłuższego czasu w Berlinie w charakterze wydawcy „Polnische Blätter”.

Ta sama „Mittel-Europa” donosi poza tem, że w Berlinie powstał świeżo „Sekretariat dla polityki niemiecko-polskiej” („Sekretariat für deutsch-polnische Politik”), który niewiadomo w jakim związku pozostaje do wspomnianego „Towarzystwa”, a o którym „Mittel-Europa” podaje na razie następujące szczegóły:

„Sekretariat przekształcił się w najbliższym czasie, na zarządzie narad z wybitnymi osobistościami z świata politycznego, w „Wydział dla niemieckiej polityki polskiej” (Ausschuss für deutsche Polenpolitik), który zogniskuje w swem tonie wszystkie te koła polityczne, które są za stworzeniem państwa polskiego w ramach Europy środkowej. W bezpośredniej styczności z wszystkimi czynnikami polityki środkowo-europejskiej i polskiej „Sekretariat”, a później „Wydział” pragnie stworzyć dla niemieckiej polityki polskiej wspólne założenie, aby zapoczątkować przyłączenie Polski do Europy środkowej”.

do sprzedania

roczniki tygodnika „Kurjer Zagłębia” z roku 1903 — 1904 — 1906 — 1907, 2 tomy „Dzieje Polski”, oraz kilkanaście tezytów encyklopedji powszechnej, „Wiedomość „KURJER”

Komisja Żywnościowa R. M. O.

— podaje do wiadomości, iż jatki w ciągu miesięcy zimowych będą czynne od godziny 7-jej rano. Pozostałe godziny są niezmiennione.

OD SUCHOT

umiera więcej ludzi, niż od wszystkich innych chorób. Każdy więc, kto cierpi na **kaszel, bronchit, chrypkę, zapalenie płuc, powinién natychmiast zabrać się do leczenia, aby zapobiedz groźnemu niebezpieczeństwu — suchotom.**

Najniezawodniejszym środkiem na wszystkie choroby płucne okazał się, podług opinii poważnych lekarzy **FAGOSOL**.

Po użyciu Fagosolu w krótkim czasie ginie kaszel, wzrasta apetyt i chory nabiera ciała.

Sposób użycia przy każdym flakonie. Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Porządne wynagrodzenie otrzyma, kto przyprowadzi do mieszkania p. Budrysa (ul. Dytłowska Nr. 2, naprzeciwko ewangelickiego kościoła) zaginioną białą suczkę foksterjer z głową w czarnej i brunatnej plamy i z odciętym ogonem. Wabi się „Puk”. 2279

Futra — spody lisy i popielice z damskich okryć okazynie zaraz do sprzedania. Krawiec Jeleń ul. Starososenwiecka 14. b. 2371-2-1

Osoba władająca w słowie i piśmie językami: polskim i niemieckim, poszukuje posady. Wiadomość: „Kurjer”. 2258-4-1

ZAPOWIEDŹ NA ROK 1918.

Kurjer Świąteczny

Ilustrowany Tygodnik Humorystyczno Satyryczny. 55 rok wydawnictwa. 2265

Redaktor, Michalina Makowiecka. Kierownik artystyczny, Bogdan Nowakowski. Adres Redakcji i Administracji, Warszawa—Senatorska 28-30.

Wszyscy opłacający prenumeratę za cały rok 1918 z góry otrzymają

Zupełnie bezpłatnie trzy premja nadzwyczajne

- 1) Książkę Zygmunta Bartkiewicza p. t. „ZLE MIASTO” ozdobioną licznymi ilustracjami.
- 2) Wielki kalendarz ilustrowany na 1918 r. Zawierający część kalendarzową, powieści, poezje, poradnik praktyczny, dział humorystyczny, oraz portrety, karykatury itp.
- 3) Kalendarz ścienny na rok 1918. Koszta przesyłki pocztowej ponosi wydawnictwo. Prenumerować można w każdej filji pocztowej. Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie tylko 20 marek.

KINO-OAZA

• vis à vis dworca kolejowego.

Wielki i rzadko zdarzający się obraz.

Nowość! Od wtorku 20 do wtorku 27 listopada Nowość!

Nocny Włóczęga

Nieporównana pod względem treści i gry. Tragedja w 4 cz. ze słyn. duńskim artystą **Antonim Verdiem.**

NAD PROGRAM.

PAPA ŻENI SIĘ

Arcywesola komedia w 3 cz. ze złotej serji „Nordisk”.

Muzyka powiększona

Początek punktualnie w dni powszednie o godzinie 5-jej, w niedziele i święta o 2-jej po południu.

UWAGA. Ostatnie arcydzieło techniki Aparat firmy **ICA.**